SLEZSKÁ UNIVERZITA
FILOZOFICKO-PŘÍRODOVĚDECKÁ FAKULTA
INSTITUT TVŮRČÍ FOTOGRAFIE

BOHUMILA BLOUDILOVÁ

a její předchůdci

Naďa Kováříková – Vášová

Opava
2000

SLEZSKÁ UNIVERZITA
FILOZOFICKO-PŘÍRODOVĚDECKÁ FAKULTA
INSTITUT TVŮRČÍ FOTOGRAFIE

BOHUMILA BLOUDILOVÁ
a její předchůdci

Bakalářská diplomová práce

Vypracovala: Naďa Kováříková – Vášová
Vedoucí práce: Mgr. Aleš Kuneš
Oponent práce: Mgr. Tomáš Pospěch

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou diplomovou práci vypracovala samostatně a použila pouze uvedené archivní prameny a literaturu.

Naďa Kováříková

Naďa Kováříková – Vášová

Mé poděkování patří všem institucím a jednotlivcům, na které jsem se při svém pátrání obrátila, a kteří se mi snažili v mé práci pomoci. V první řadě Státnímu okresnímu archivu v Kolíně za poskytnutí všech dostupných materiálů. A zejména pracovníku tohoto archivu Jaroslavu Pejšovi za zaujetí, se kterým se tomuto tématu věnoval a za pomoc při celkové realizaci práce. Dále děkuji paní Anně Fárové za příjemné a pro mne velmi cenné posezení nad pozůstalostí Josefa Sudka a pracovníkům Uměleckoprůmyslového muzea v Praze za laskavý přístup a poskytnutí těchto materiálů. Panu Pavlu Scheuflerovi za umožnění konzultace. Vedoucímu této práce panu Aleši Kunešovi děkuji za radu, povzbuzení a morální podporu.

Osobnost Bohumily Bloudilové podle mne výrazně přesahuje běžnou produkci regionálních fotografů, přesto bývá zmiňována pouze v jejich výčtu a jako zajímavost bývá uváděna její příbuznost s naším snad nejznámějším fotografem Josefem Sudkem. Ale i uváděné informace jsou velice kusé a bohužel často i mylné. Skutečnost, že se tato elegantní a jistě velmi praktická dáma rozhodla ve svých třiceti letech osamostatnit a zřídit si vlastní fotografický ateliér, nebyla počátkem století na malém městě ještě příliš běžná. Ačkoli v Praze existovaly fotografické ateliéry vedené svými majitelkami už od poloviny 50. let 19. století, v menších městech byla žena jako majitelka své vlastní firmy výjimkou. Také sám ateliér, který potom po šestadvacet let vedla, má v historii kolínské fotografie nezastupitelné místo. A protože se jedná o oblast nedostatečně zpracovanou, rozhodla jsem se zahrnout do své práce i fotografy, na jejichž tradici Bohumila Bloudilová navázala. Publikované údaje ohledně tohoto tématu jsou velmi povšechné a bohužel často i nepřesné. Snažila jsem se známé informace ověřit a co nejvíce doplnit a uváděná mylná data opravit. Často jsem zůstala odkázána pouze na nepatrné zmínky, které po sobě tito lidé zanechali při různých úředních jednáních, proto si skutečný obraz můžeme pouze domýšlet. Domnívám se však, že i zdánlivé maličkosti, pro samotnou fotografickou profesi nedůležité, nám mohou doplnit a upřesnit představu o lidech, kteří se v Kolíně fotografií zabývali.

Ateliér, který roku 1906 převzala Bohumila Bloudilová po Františku Guldovi, měl v Kolíně dlouhou tradici. První kolínský skleněný ateliér se původně nacházel v zahradě domu U tří mouřenínů čp. 76, na severní straně náměstí. Jeho zakladatelem byl uherský žid Heinrich (Jindřich) Teichtner (někdy také uváděn jako Teichner či Teuchner), kamenosochař a malíř pokojů.[1] Narodil se v roce 1822 (či 1824)[2] v městečku Kubin na jihu Uher, řemeslu se vyučil ve Vídni a je možné, že právě tam se naučil také fotografovat. Po vyučení putoval patrně v roce 1849 do Prahy a na čas se zastavil v Kolíně. Seznámil se zde s Reginou, dcerou vetešníka Judy Sachsla a to byl zřejmě důvod, proč se rozhodl v Kolíně natrvalo zůstat. V roce 1851 se oženil[3] a v ulici Na Hradbách si zřídil malířskou dílnu. Kolínský kronikář František Straka uvádí jako jeho dílo například výmalbu „rytířského sálu" v domě čp. 20 na náměstí. Tato prý velmi dovedná a trvanlivě provedená malba se však bohužel nezachovala. V regionální literatuře bývá uváděno, že byl také kamenosochařem, a řada náhrobků na starém židovském hřbitově v Kolíně je připisována právě jemu. Nemáme však pro to žádný písemný doklad a jediným důkazem by mohl být nedávno zrestaurovaný náhrobek kolínského rabína Daniela Franka z roku 1860, signovaný Teuchnerem.

V roce 1861 přihlašuje Teichtner další živnost pozlacovače a ještě téhož roku je mu povolen také obchod se sklem a obrazy.[4] Oznámení provozování fotografické živnosti podal až 30. července 1863 a šlo pouze o další vedlejší živnost, kterou provozoval, dalo by se říci, na přilepšenou.[5] Jeho stále se rozrůstající rodina toho měla zapotřebí.

Před tímto datem se fotografií v Kolíně zabýval pravděpodobně pouze P. Fulgenc Kopřiva (1811 – 1872).[6] Tato osobnost bývá uváděna jako první fotografický amatér v Kolíně. Antonín Karel Kopřiva se narodil roku 1811 v Rychnově nad Kněžnou a jako mladík vstoupil do kapucínského řádu. Bylo by možné se domnívat, že s fotografií se mohl seznámit již v Brně, kde určitou dobu, do roku 1842, působil. Jde pouze o dohad podepřený skutečností, že právě zde se v této době kolem několika duchovních vytvořilo nejstarší a snad i nejvýznamnější středisko daguerrotypie v českých zemích. Kopřivovy fotografie se do dnešních dnů nedochovaly, zůstaly nám pouze vzpomínky současníků a jeho pravděpodobně vlastní autoportréty, pořízené na kazatelně kapucínského kostela

v Kolíně. Fotografování bylo pro Fulgence Kopřivu koníčkem a proto lze za prvního profesionálního fotografa v Kolíně považovat právě Heinricha Teichtnera.

Jako fotografický ateliér sloužila Teichtnerovi obyčejná dřevěná bouda v zahradě výše zmíněného domu čp. 76. Na jedné dochované a přesně datované skupinové fotografii, která s největší pravděpodobností pochází z jeho dílny, je dobře vidět, v jak primitivních podmínkách Teichtner své zákazníky fotografoval.[7] Podle této fotografie zakládajících členů kolínského akciového cukrovaru z roku 1864, která zůstala zachována v zakládajícím kameni této továrny, můžeme usuzovat, že první kolínský ateliér byl zhruba tři metry široký s prosklenou boční stěnou. Také ostatní vybavení ateliéru bylo velice střídmé, neužíval téměř žádných rekvizit. Hlavním účelem bylo dodat zákazníkovi věrnou podobenku. Zhotovoval proto převážně jednoduché vizitkové portréty. Fotografie nebyla Teichtnerovým hlavním zájmem. Dá se také předpokládat, že i kdyby se chtěl fotografii plně věnovat, klientela v Kolíně by mu nemohla poskytnout dostatečnou obživu. Přesto za pouhé tři roky Teichtnerovy fotografické činnosti zůstalo zachováno velké množství vizitkových podobenek, z nichž některé nepostrádají přirozený půvab.

Teichtner umírá v Kolíně 18. března 1866 a jako příčinu smrti uvádí František Straka choleru. Ta však v Kolíně vypukla až 23. července a v soupisu zemřelých městského úřadu je u Teichtnera uvedena jiná příčina úmrtí – ischemická choroba srdeční.[8] Při sčítání lidu o tři roky později je Regina Teichtnerová uváděna jako vdova se šesti dětmi, z nichž poslední se narodilo právě v roce 1866. V tomto sčítání je také už uveden Teichtnerův nástupce Jindřich Veverka jako fotograf v Kolíně.[9] Heinrich Teichtner je pohřben na starém židovském hřbitově v Kolíně, pod údajně vlastní rukou vytvořeným náhrobkem.

Bývá uváděno, že vdova Regina Teichtner předala fotografickou živnost dvěma Pražanům - Müllerovi a Veverkovi. Müllera se v Kolíně nepodařilo ničím doložit. Jindřich (Heinrich) Veverka, narozený 8. března 1839 v Praze, provozoval v letech 1864 - 1866 fotografický ateliér v Praze na Klárově v rohovém domě čp. 130/III (na rohu dnešní ulice U Železné lávky a nábřeží E. Beneše), poté, v roce 1866, přišel do Kolína, převzal fotoateliér po Teichtnerovi a natrvalo se zde usadil.[10] Ve svých fotografických a uměleckých ambicích se od svého předchůdce příliš nelišil. Zhotovoval jednoduché

portréty a často také fotografoval celé postavy. Až neuvěřitelně úsporný byl v používání rekvizit, na velké většině jeho fotografií nalezneme jednu a tutéž židli, na které model buď sedí, nebo se o ni vestoje opírá rukama. Jako „kompozičního prvku" používal jednoduchého závěsu, který ostatně nalezneme už na Teichtnerových fotografiích. Vzhledem k tomu, že Veverka tou dobou neměl v Kolíně žádnou konkurenci, nic ho nenutilo cokoli na svém spoře vybaveném ateliéru měnit.

Jedinou zajímavostí na Veverkově fotografickém díle zůstávají patrně nejstarší dochované snímky Kolína, vytvořené místním fotografem - zálabský mlýn a pohled na severozápadní stranu kolínského náměstí. Zde je vedle radnice a kasáren vidět i dům, na jehož dvoře Veverka ateliér provozoval. Patrný je český nápis „Fotografická dílna", ostatně také texty na zadních stranách svých fotografií uváděl Veverka pouze v češtině. Nemůžeme stoprocentně posoudit Veverkovo autorství, ale s největší pravděpodobností je skutečně vytvořil. Napovídá tomu i blízkost ateliéru a místa, odkud byly fotografovány. Fotografie mlýna na Zálabí byla pořízena patrně přímo ze dvora domu U tří mouřenínů, ještě před požárem mlýna roku 1868.[11]

Historicky nejstarší fotografie Kolína pochází od vídeňského fotografa Andrease Grolla, který fotografoval chrám sv. Bartoloměje na jedné ze svých cest do Čech, pravděpodobně v roce 1865. Groll tyto snímky nezhotovoval pouze ze svého fotografického zanícení, ale dokumentoval středověké památky na zakázku architekta a stavitele Josefa Hlávky.[12]

Veverka se po svém příchodu do Kolína zapojil do místního společenského života. Byl zapáleným sportovcem, do pražského Sokola vstoupil už roku 1863 jako šestadvacetiletý mladík, v době, kdy za sebou měla první sokolská jednota teprve rok své existence. Krátce po svém příchodu do Kolína vstoupil do místní jednoty.[13] Ve své době také portrétoval jednotlivé členy kolínského Sokola. Dalším jeho velkým zájmem bylo divadelní ochotnictví. V Regionálním muzeu v Kolíně se zachovalo fotografické album místního ochotnického spolku, mimo jiné i s Veverkovými autoportréty stylizovanými podle divadelních rolí.[14] V ochotnickém spolku byl dlouholetým členem, v určitém období je doložen i jako člen výboru.

V roce 1872 se Veverka v Kolíně i oženil s o jedenáct let mladší Vincencií Audolenskou, dcerou Vincence Audolenského, úředníka při zdejší záložně. Svědkem na jejich svatbě byl významný kulturní činovník Eduard Hoffmeister, který se zapojil do mnoha místních spolků a kulturních aktivit. S Veverkou ho spojovala činnost v Sokole a ochotnickém spolku. V roce sňatku máme doloženo, že Veverka pracoval také jako úředník v Akciové továrně na výrobu umělých hnojiv a lučebnin, která vznikla předchozího roku.[15] Můžeme se domnívat, že fotografování mohl mít od této doby spíše jako vedlejší živnost. Se svou ženou měl Veverka sedm dětí, dva syny a pět dcer. Na dceři Pavle (narozené 1. 4. 1880, později provdané za pivovarského odborníka a spisovatele Otakara Zachara) se projevilo jeho divadelní zaujetí. Absolvovala dramatickou školu V. Šmahy, stala se profesionální herečkou a do roku 1911 je doložena jako členka Městského divadla na Vinohradech.[16] Později, v roce 1878, Veverka předal ateliér Antonínu Pinkasovi a pracoval dál jako pokladník lučební továrny v Kolíně. Zemřel tamtéž 11. března 1918.[17]

Veverkův nástupce Antonín Pinkas, narozený 30. června 1851 v Praze na Strahově, pocházel z mlynářské rodiny. Fotografii se vyučil u Jindřicha Eckerta na Malé Straně. V Praze také krátce od roku 1874 provozoval vlastní ateliér ve Vlašské ulici čp. 14.[18] Postupně se svou firmou přesídlil nejprve do Brandýsa nad Labem a později do Kolína. Krátce zřejmě vedl oba ateliéry současně. Po svém příchodu do Kolína, počátkem února 1878, se Pinkas oženil s Marií Audolenskou (narozenou roku 1855), mladší sestrou Veverkovy manželky Vincencie. Za svědka jim šel bratranec Marie Audolenské, říšský a zemský poslanec Čeněk Hevera.[19] Fotoateliér po Jindřichu Veverkovi převzal k 22. lednu 1878 a významně pozdvihl jeho úroveň.[20] Pinkas byl pro své schopnosti velmi oblíben a jeho podnik prosperoval natolik, že si mohl časem zřídit filiálku svého ateliéru v Kutné Hoře v České ulici (jak uvádí na reversu fotografií – ve vlastním domě) a později druhou v Mladé Boleslavi Na Baště.

Zřejmě po dvou letech provozování živnosti na původním místě přesídlil Pinkas z malého, rozrůstající se firmě nevyhovujícího ateliéru do Dolní ulice čp. 68, přesněji do zahrady tohoto domu, kde si vystavěl nový ateliér. Na toto rozhodnutí mohlo mít nepochybně vliv i zřízení konkurenční firmy na kolínském náměstí. Majitelem tohoto

nového ateliéru nebyl hned od počátku, jak bývá uváděno, František Krátký, jeho pozdější provozovatel a významný kolínský fotograf, ale jeho mladší bratr Vilém. František se touto dobou zabýval malířstvím pokojů. Roku 1876 si založil spolu s Josefem Suchým společnou firmu. O rok později už má každý zapsánu vlastní malířskou živnost. Bývalí společníci se nerozešli v dobrém, Suchý dokonce psal na velmi podnikavého Krátkého udání. Nakonec je to i svým způsobem pochopitelné, neboť Krátkého podnikatelské způsoby nebyly vždy zcela korektní. František Krátký se sám označoval za akademického malíře, na pražské akademii mohl snad krátce pobývat, ale jeho studium se nedá přímo ničím doložit. Pouze v jedné ze svých žádostí o povolení živnosti uvádí přiložení „jednoho ze zachovalých vysvědčení z pražské akademie". Fotografickému řemeslu se František a Vilém naučili u svého otce, Františka Vojtěcha Krátkého, malíře-restaurátora a fotografa ze Sadské. Podle rodinné tradice František získal portrétní praxi ve svých jednadvaceti letech v kolínském ateliéru Antonína Pinkase, touto dobou však Pinkas ještě v Kolíně nebyl a neexistuje nic, co by tuto legendu podporovalo. Ještě v roce 1883 je František Krátký uváděn pouze jako malíř a společně s ním inzerující Vilém Krátký nabízí své fotografické služby. Zřejmě krátce na to začal fotografii provozovat i František, o jehož podnikavosti svědčí například samostatná expozice na české národopisné výstavě v Praze roku 1895. Pod názvem „Krátkého národní panorama" zde vystavoval své stereofotografie význačných míst naší vlasti. Zájem o spoluúčast své firmy na této události projevoval již od roku 1892 a po dvou letech se mu podařilo uzavřít smlouvu s pořádajícím výborem. Velmi známý je také Krátkého autorskoprávní spor s cestovatelem E. S. Vrázem. Krátký vydal Vrázovy snímky bez ohledu na jeho autorství a protože byl Vráz občanem Spojených států amerických, se kterými nemělo Rakousko-Uhersko uzavřené příslušné dohody, Vráz tento spor prohrál. František Krátký sám také hodně cestoval, fotografoval po Čechách i po cizině. Proslul zejména vydáváním těchto snímků na stereofotografiích a pohlednicích. Vedle snímků poučných, seznamujících místní obyvatelstvo s dalekými krajinami a způsobem života tamních lidí, vydával i snímky ryze zábavné. Známé jsou jeho žánrové snímky a hrané výjevy z pohádek. Vytvářel také zajímavé reklamní snímky. K největšímu rozkvětu firmy došlo v 90. letech devatenáctého století a ještě počátkem století dvacátého.[21]

Počátkem 80. let 19. století je však v Kolíně nejvýznamnější fotografickou firmou ateliér Antonína Pinkase. Nové sídlo ateliéru nemělo o nic nevýhodnější polohu než předchozí. Nacházelo se nedaleko nově postaveného železného mostu přes Labe, který spojoval obě části města. Pinkas na rubu svých fotografií uvádí: „...fotografický salon v Kolíně, blíže labského mostu..." Ve svém ateliéru Pinkas zhotovoval celkem běžné portrétní snímky, mnohem propracovanější a technicky dokonalejší než byly snímky J. Veverky. Jednoduché vizitkové podobenky působí klidným přirozeným dojmem, větší kabinetkové fotografie jsou více poplatné duchu doby. Celé postavy jsou fotografovány v typickém prostředí malovaných pozadí, ozdobných zábradlíček, kašírovaných sloupků a soch. V takovém prostředí je zhotoven i dochovaný Pinkasův autoportrét.

Nejzajímavější část jeho fotografické tvorby však vznikla mimo ateliér. Pinkas jako první kolínský fotograf vytvářel ve větší míře snímky různých pohledů na město. Nejstarší zachované fotografie některých kolínských domů a ulic z přelomu 70. a 80. let pocházejí právě od něj, například záběry Rubešovy ulice a domu U zlatého šífu v této ulici, který byl roku 1880 zbourán a nacházel se v podstatě nedaleko od místa, kde měl Pinkas ateliér. Fotografování lidských sídel v krajině a historických památek bylo téma, které Pinkase zajímalo až do jeho předčasné smrti. Vzorem mu mohl být právě jeho učitel Jindřich Eckert, který se svou kamerou cestoval a fotografoval zajímavá místa; podobně jako Eckert se také tímto fotografováním mimo ateliér živil. Pro cukrovar rytíře Horského, postavený v letech 1868 - 1870 v Kolíně na Zálabí (na místě dnešní Fragnerem postavené elektrárny), vytvořil rozsáhlé fotografické album. Pinkas ale nefotografoval pouze v Kolíně a jeho nejbližším okolí, v Regionálním muzeu v Kolíně se zachoval soubor šestatřiceti fotografií českých měst, městeček, vesnic, hradů, zámků, ale i průmyslových staveb. Nejvíce snímků pochází z Benešovska, Posázaví a z širšího okolí Kolína. Všechny fotografie zaujmou pečlivou kompozicí, často jsou oživované maličkými postavičkami, snad zvědavci, pro které byl krajinářský fotograf stále ještě atrakcí. Těžko dnes posoudit, zda tyto snímky vytvářel pouze ve svém zájmu, nebo do jaké míry byly jeho cesty řízeny případnými zakázkami. Je však pravděpodobné, že snímky průmyslových podniků nabízel jejich majitelům.[22]

Roku 1882 se Pinkas zúčastnil výletu na Moravu, pořádaného místní sokolskou jednotou. Pro tuto velkolepou akci, které se účastnilo tři sta sokolů v kroji a devět set řadových občanů, byl vypraven zvláštní vlak. Součástí programu byl nejen koncert F. Kmocha a jeho kapely v Besedním domě v Brně, kde je uvítal osobně tehdejší profesor hudby na učitelském ústavu a dirigent České brněnské filharmonie Leoš Janáček, ale také návštěva nedalekých Sloupských jeskyní. Antonín Pinkas zde vytvořil opět několik zajímavých krajinářských snímků. Fotografoval nejen venkovní vstupy do jeskyní, ale neváhal se pokusit i o fotografie vnitřku jeskyní. Přestože už roku 1863 fotografoval v podzemních jeskyních Moravského krasu Martin Kříž, který tyto technicky obtížné snímky zhotovil pomocí umělého světla, ještě dlouho po Pinkasově pokusu nebylo fotografování v podzemních prostorách ničím jednoduchým nebo samozřejmým. Dochovalo se několik zdařilých snímků krasových útvarů.[23]

Pinkasova fotografická činnost však byla bohužel poměrně krátká. Nepočítáme-li léta strávená v učení, netrvala ani deset let. V době, kdy by se dalo čekat další rozvinutí jeho krajinářského talentu, dne 9. června roku 1883, ve věku jednatřiceti let náhle umírá na krční chorobu.[24]

Ovdovělá manželka, která mu již dříve v ateliéru pomáhala a zastupovala ho v době, kdy se zabýval fotografováním mimo ateliér, se rozhodla vést ateliér dál. Rok po smrti manžela se znovu provdala za o několik let mladšího Julia Domenegoniho, správce kolínského cukrovaru dědiců Horského. Zajímavostí je, že svědkem na jejich svatbě byl Jindřich Veverka.[25] Ateliér potom nesl Domenegoniho jméno, ale on sám se nadále věnoval spíše své profesi a firmu vedla jeho paní. A na zadních stranách jeho fotografií bývá v té době uváděno: „Julius Domenegoni, dříve A. Pinkas, fotograf a technický lučebník v Kolíně…" Tato popiska napovídá, že ateliér v tuto dobu spíše těžil z předchozího Pinkasova věhlasu. Snímky z tohoto období se vyznačují stylovou nejednotností, jsou bez uměleckého výrazu, často se zde setkáváme s dobovými módními záležitostmi, jako bylo například užívání malovaných šablon. Jiný snímek, kabinetkový jezdecký portrét V. Formánka, nepostrádá jistého půvabu nechtěné absurdnosti.

4. dubna 1889 převzal fotografický závod od paní Marie Domenegoniové na své jméno Bohuslav Rafael, narozený 18. dubna 1861 v Mladé Boleslavi.[26] B. Rafael pocházel

z mladoboleslavské měšťanské rodiny. Stejně jako Domenegoni, Pinkas a Veverka byl představitelem střední třídy, jejich společenské postavení nebylo nikterak zanedbatelné a dá se předpokládat, že na své fotografické živnosti nebyli zcela závislí.

František Straka a po něm i J. a L. Kamarýtové uvádějí, že fotografickou praxi získal Rafael při svém pobytu v Paříži.[27] Možným pojítkem mezi Bohuslavem Rafaelem a Marií Domenegoniovou mohla být právě mladoboleslavská filiálka kolínské firmy. Po roce svého pobytu v Kolíně se oženil s Alžbětou Koláčnou, dcerou Jana Koláčného, hospodáře na Zálabí. Alžběta byla ještě neplnoletá a k sňatku se vyjadřovalo okresní hejtmanství, dne 22. června 1890 pak měli ohlášky „jednou za třikrát" a krátce na to oddavky v Praze.[28] Kronikář Straka líčí Rafaela jako „muže prostřední svalnaté postavy, tělocvikem vypěstované, sporých vlasů, a příjemný jeho obličej vroubil tmavý plnovous. Nosil skřipec se silnými obroučkami. Jeho jednání bylo milé a slušné." Dále se zmiňuje o tiché a domácké povaze jeho paní, která se neslučovala s Rafaelovým charakterem „spolkaře a veselého společníka, majícího ještě v sobě vzpomínky na život v Paříži". Jejich manželství bylo z viny Bohuslava Rafaela rozvedeno 11. května 1895. Manželka se odstěhovala zpět k matce se svými třemi malými dcerkami, z nichž poslední se narodila až během rozvodu. Rafael už během rozvodové pře nechal přepsat svou firmu na svého otce Josefa Rafaela, který se kvůli tomu přistěhoval se svou manželkou do Kolína. V živnostenském rejstříku je uvedeno převedení fotografického závodu na Josefa Rafaela 5. prosince 1894, Bohuslav Rafael byl potom oficiálně zaměstnán jako fotografický pomocník ve firmě svého otce. Zajímavé jsou záznamy sporů ohledně placení a výše alimentů. Rafael sám uváděl, že byl nucen vzdát se své živnosti následkem nepříznivých poměrů v roce 1894 a v době po rozvodu pobírá pouze plat 60 zlatých jako fotografický pomocník. Tuto informaci nalezneme v jeho odvolání proti vyměřenému výživnému 40 zlatých měsíčně. Podle posudku, vypracovaného stranou manželky, byl Rafaelův příjem hned na počátku živnosti čtyři tisíce zlatých ročně a výdělky že spíše rostly nežli se snižovaly. Strana Rafaelova proti tomu stavěla odhad, založený na seznání znalců Františka Krátkého a Julia Domenegoniho, kteří čistý příjem Rafaelovy fotografické živnosti odhadli na ročních devět set třicet zlatých ročně. Je nasnadě, že důvodem k převedení ateliéru na otce nebyly nepříznivé poměry ve firmě, ale v rodině. Josef Rafael

tedy vedl ateliér spíše „na oko", jak také uvádí Alžběta Rafaelová, a její bývalý manžel se proti tomuto tvrzení ohrazuje. Tahanice o placení alimentů nakonec Rafael ukončil svým odcestováním. Poslední zmínka je, že pobývá „ve světě".[29]

Rafael byl významným pracovníkem místního Sokola, kam vstoupil okamžitě po svém příchodu do Kolína a zastával zde funkci cvičitele.[30] Z jeho ateliéru pochází mimo jiné soubor příjemně dobových kabinetkových fotografií, na nichž pózují s tělocvičným nářadím cvičitelé Sokola, včetně Rafaela samotného. Portréty jsou jemně kolorovány a působí kupodivu velmi přirozeně.[31] Ty samé záběry byly použity na cvičitelské tablo, které v kanceláři kolínského Sokola visí dodnes. Také ostatní běžné zakázkové snímky napovídají, že Rafael nebyl bez nadání.

L. Kamarýt uvádí, že v této době se ateliér přestěhoval o něco výše do Rubešovy ulice čp. 73-75. Důvodem prý byla stavba továrny na cukrovinky, kterou v tu dobu dal skutečně Karel Cyvín budovat, ale ateliér zůstal stále na svém místě. Často bývá uváděna mylná informace, že si Bohuslav Rafael založil po svém odchodu z Kolína fotografický ateliér v Brně spolu s malířem Klíčem. Tento omyl vznikl patrně na základě shody názvů kolínského a brněnského ateliéru. Zatím co Bohuslav Rafael provozoval ateliér pouze pod svým jménem, otec a syn Klíčové založili svou firmu už koncem roku 1864 a „Rafael" byl jen honosný název. Odchod Bohuslava Rafaela z Kolína je doložen opět v seznamech členů kolínského Sokola. Dne 5. května 1896 je vyškrtnut za účelem přesídlení. Kam přesně Rafael přesídlil, nebo zda se i nadále fotografií zabýval, se zatím nepodařilo zjistit.

Dalším majitelem ateliéru se stal František Guld z Josefova, narozený 12. 10. 1872. Tento podnikavý mladík dne 7. 4. 1896 ohlásil v Kolíně fotografickou živnost, a to v čp. 68, a doložil své vyučení v oboru fotografie a dva roky praxe.[32] Ve svém inzerátu se oznamuje jako nástupce chvalně známé firmy B. Rafael a dovoluje si „velectěnému p. t. obecenstvu doporučiti svých snaživých služeb a vydatných zkušeností v obor fotografie spadajících". Dále nabízí nejen podobenky různých formátů i velikostí, ale i fotografování různých veřejných budov, závodů a továren.[33] Guldovo působení v Kolíně však nebylo nikterak významné, věnoval se fotografování především mimo Kolín a z působení portrétního ateliéru zůstalo zachováno pouze menší množství podobenek. Později snad provozoval ateliér v Kolíně pouze jako filiálku své josefovské firmy. Zda

ateliér prakticky fungoval po celou dobu až do převzetí Bohumilou Bloudilovou se bohužel nepodařilo zjistit. Bratři Kamarýtové uvádějí nápis na reversu jedné Guldovy fotografie: „František Guld, fotograf v Josefově, fotograf knížete prince Viléma ze Schaumburgu – Lippe, vyznamenaný císařem Františkem Josefem I. za album snímků z císařských manévrů v roce 1905", který by dosvědčoval, že Guldovy fotografické aktivity se odehrávaly mimo Kolín. Bohužel podle toho bylo souzeno, že Guld převzal kolínský ateliér až po tomto roce 1905 a další majitelka Bohumila Bloudilová až v roce 1911, tyto údaje jsou však mylné.

Bohumila Bloudilová se narodila 19. března 1876 v obci České Vrbny (dnes České Vrbné, okres České Budějovice) manželům Anně a Janu Bloudilovým.[34] Po nejstarším Janovi (nar. 1872)[35] a o necelé dva roky mladší Marii (nar. 1874)[36] byla jejich třetím dítětem a při křtu dostala jméno Bohumila Josefína. Otec pocházel z Poděbradska, byl synem sedláka ze Sán. S dvacetiletou Annou Sudkovou se oženil v Kolíně 15. února 1873[37], tedy až čtyři měsíce po narození nejstaršího syna. V té době mu bylo šestadvacet let a byl hospodářským adjunktem cukrovaru v Českých Budějovicích. V době, kdy se Bohumila Bloudilová narodila, pracoval v tomto cukrovaru jako hospodářský příručí a rodina žila v nedalekém Českém Vrbném. Zde se ještě narodil syn Vojtěch (nar. 1877)[38], který však velice záhy zemřel. Pravděpodobně v první polovině roku 1878 se rodina přestěhovala z jižních Čech na Benešovsko, do Pravonína nedaleko Vlašimi. Otec zde získal místo správce místního velkostatku. V Pravoníně přibyli Bohumile další sourozenci, Emil (nar. 1878)[39] a Božena (nar. 1880)[40], zatímco děvčátko zemřelo v šestnácti měsících, Emil navštěvoval s nevalným prospěchem měšťanskou školu v Kolíně[41] a později provozoval autodílnu.[42] Roku 1882 se narodil nejmladší Bohumil[43], ze kterého se, podobně jako z jeho bratra Emila, stal majitel autodílny.[44] O rok později se celá rodina vrací do Kolína. Ale rok 1883 neznamenal pouze stěhování do známého místa. V polovině dubna zemřel nejstarší Jan[45], tou dobou student pelhřimovského gymnázia a pravděpodobně krátce nato ztratila rodina i svého živitele.[46] Anna Bloudilová zůstala ve svých jednatřiceti letech sama se čtyřmi malými dětmi. V červnu téhož roku si zřídila malý obchod s moukou a vařivem v Zálabské ulici (Rubešově ulici) čp. 73[47], v místě, kde bude později provozovat svou fotografickou firmu její dcera Bohumila. Později se živila i jako švadlena. Velkou oporou jí v té době byli příbuzní, které v Kolíně měla, zejména bezdětná sestra Františka provdaná za kolínského řezníka Františka Martince, který byl později poručníkem jejích synů, které u sebe měla Anna Bloudilová až později. Oba hoši byli po smrti otce vychováváni nejspíše u některých mně zatím neznámých příbuzných z otcovy strany a matka je k sobě vzala z Prahy až v jejich dvanácti a jedenácti letech. Oba synové po několika letech z Kolína opět odešli. Bohumila se svou sestrou Marií vychodila v Kolíně měšťanskou školu dívčí. Bohumila byla dobrou žákyní a ve svých třinácti letech, roku 1889, školu s výborným prospěchem ukončila.[48] Pravděpodobně v roce 1894

nastoupila do ateliéru Františka Krátkého. Ve sčítacích operátech z roku 1900 máme doloženo, že tou dobou pracovala Bohumila jako fotografická retušérka u této firmy. Žila v Dolní ulici čp. 118/IV společně se svou matkou, která stále provozovala svou obchodnickou živnost, a sestrou Marií, která byla v domácnosti.[49] V Krátkého firmě zastávala později také funkci operatérky a obchodvedoucí a zde se i nejspíše vyučila. V rodině Krátkých se později tradovalo, že Bohumila Bloudilová byla pravou rukou Františka Krátkého a byl těžce nesen její odchod, údajně v době, kdy se u firmy začaly projevovat finanční problémy, způsobené především náhlým a silným poklesem zájmu o stereofotografie. František Krátký měl tou dobou i jisté zdravotní potíže. Ale tyto události se pojí k chybně uváděnému datu osamostatnění Bohumily Bloudilové roku 1911. V tomto roce však již pět let, od dubna 1906, Bloudilová svou firmu provozovala v domě čp. 73b, který později, počátkem roku 1910, odkoupila od E. Mandelíkové a kde žila se svou matkou a sestrou Marií, která se, stejně jako Bohumila, nikdy nevdala. Svou firmu vedla Bohumila Bloudilová až do června 1932. I po skončení provozování své profese žila bohatým společenským životem. Působila v několika kolínských spolcích. Od roku 1912 byla členkou místního Sokola,[50] byla aktivní členkou Československého červeného kříže v Kolíně,[51] roku 1939 se stala členkou Divadelního družstva, spolku pro postavení divadla v Kolíně (bylo to však již v době, kdy budova divadla stála a jednalo se spíše o pomoc zadluženému družstvu, když složila „jednou provždy" čtyři sta korun a stala se tak „zakládající členkou").[52] Další oblastí, ve které se Bohumila Bloudilová významně angažovala, byla politika. Byla aktivní členkou Československé národní demokracie, v prvé polovině třicátých let ji máme doloženu jako členku výkonného výboru místní organizace v Kolíně. V letech 1927 a 1931 se její jméno objevuje na kandidátce této strany do obecního zastupitelstva, kam se však nedostala (pozice této strany nebyla v Kolíně nejsilnější). Byla však po obě volební období členkou komise pro sociální péči při obecním zastupitelstvu.[53] V říjnu 1938 se na čas k rodině přistěhoval bratr Bohumil, který předtím provozoval v Mariánských Lázních autodílnu po svém starším bratrovi Emilovi (zemřel 1927).[54] S ovdovělou Emilovou manželkou Isabelou se později také oženil. Anna Bloudilová se dožila vysokého věku, zemřela 20. 12. 1940.[55] Bohumila přežila svou matku pouze o šest let, 11. 8. 1946 v Kolíně zemřela.[56] Marie zdědila veškerý majetek a dům,

který roku 1950 prodala městu. Zemřela pět let poté, 18. ledna 1955.[57] Nejmladší bratr Bohumil zemřel bezdětný 27. října 1961 v Dobřanech (okres Plzeň-jih).[58] Jeho manželka Isabela ho přežila o sedm let a zemřela v roce 1968 v Mariánských Lázních.[59] Pozůstalost Bloudilových, pokud ještě nějaká existuje, se mi bohužel nepodařilo vypátrat.

Bohumila Bloudilová opověděla svoji fotografickou živnost 2. dubna 1906.[60] Okresní hejtmanství vzalo toto na vědomí a zapsalo 5. května 1906 její firmu do rejstříku živností svobodných a řemeslných pod pořadové číslo 77/1906.[61] Bloudilové bylo v době jejího osamostatnění třicet let. Všechny důvody, které ji k tomuto rozhodnutí vedly, se dnes už přesně nedozvíme, ale nemalou roli jistě hrála i její povaha a schopnosti. Její způsob práce a výsledky byly zřejmě známy už v době její praxe u F. Krátkého. Nasvědčuje tomu i krátká zpráva v Labských proudech ze dne 9. února 1906: „Nový fotografický závod v Kolíně zřizuje si sl. Bohumila Bloudilová, dlouholetá obchodvedoucí a operátorka fotografického závodu fy. Fr. Krátký v Kolíně. Atelier zařízený ve slohu moderním bude opatřen stroji firem světových, takže při dlouholetých odborných zkušenostech a známém vkusu majitelky lze očekávati výkony nejvyšším požadavkům doby vyhovující. Oznámení doby otevření přineseme v době nejkratší.“ 13. dubna 1906 vychází v těchto novinách kromě zprávy o otevření ateliéru s názvem Rafael také inzerát této nové fotografické firmy.

(Zasláno.)

Ct. obyvatelstvu král. města Kolína a okolí

ku lask. povšimnutí!

Dovoluji si zdvořile oznámiti, že otevřela jsem svůj vlastní

fotografický závod

pro moderní umělecké fotografie všech druhů v provedení platinovém i lesklém,

a povedu týž pod firmou

Atelier Rafael v Kolíně,

v Rubešově ulici čís. 74,

v domě „Na hradbě Přemysla Otakara II.“,

proti lávce státní dráhy.

Byvši více jak 10 roků operatérkou a obchodvedoucí fotografické o závodu fy Fr. Krátký v Kolíně, mám rozsáhlé odborné i obchodní zkušenosti, takže jsem schopna, co uměleckého provedení se týče, nejvyšším požadavkům vyhověti.

Při atelieru, který jest zařízen ve slohu moderním, opatřen stroji a pomůckami nejdokonalejšími, zavedeno též

zvětšováni podobizen

dle každé fotografie, za ceny levné.

Doufám pevně, že mi ct. obecenstvo přízně své neodepře a ujišťuji, že snahou moji bude pracemi vskutku pěknými při cenách levných se odvděčiti.

V dokonalé úctě

Boh. Bloudilova.

Bohumila Bloudilová si zřídila ateliér v zahradě domu čp. 73b, tento dům stál na místě tří domů (čp. 73, 74 a 75), které roku 1881 koupili Čeněk a Luisa Heverovi a téhož roku tam vystavěli dvoupatrový dům zvaný Na hradbě Přemysla Otakara II., v prosinci roku 1905 koupili tento dům manželé Ella a Bedřich Mandelíkovi.[62] Bohužel se nepodařilo zjistit, zda ateliér už v zahradě tohoto domu stál, ale je možné, že ho až právě Bloudilová nechala postavit. Cestou k zahradnímu ateliéru bylo nutné projít domem a vystoupat po schodech do svahu. O ateliéru samotném víme z dobových fotografií přibližně to, jak byl zařízen a přesnou polohu z dochovaného plánu města, kde je vyznačen jeho půdorys o rozloze asi šedesáti metrů čtverečních.[63] Bloudilová pojmenovala ateliér po jednom ze svých předchůdců Rafael. Na zadních stranách fotografií si můžeme povšimnout, že Bloudilová zpočátku používala předtištěné kartony z doby svého předchůdce Rafaela, k původnímu textu přitiskla pouze malé razítko s nápisem Bohumila Bloudilová. Upravila si také Rafaelův znak, iniciály B. R. na počáteční písmena svého jména B. B. Navazovala na tradici Rafaelova ateliéru. Jistě netušila, že tím vyvolá spor s brněnskou firmou téhož názvu. Zde je nutná malá odbočka.

Brněnský ateliér Rafael založil už koncem roku 1864 Karel Václav Klíč pro svého otce Karla Františka Klíče. Karel V. Klíč je znám především jako vynálezce helioglavury a stíracího hlubotisku. Původně se fotografií nezabýval, vystudoval pražskou malířskou akademii a zabýval se kresbou a malbou. V Praze jeden čas provozoval litografickou dílnu. Tou dobou se početná rodina jeho otce dostala do finanční tísně, na otcovu firmu vyrábějící barvy byl vyhlášen konkurz. Nebylo to ostatně poprvé, co se otec dostal do potíží neopatrným podnikáním. Nejstarší syn se snažil otcovu rodinu podporovat, ale jeho krátce existující litografická dílna byla pro tento účel zcela nedostačující. Zaměřil se proto s otcem na řemeslnou fotografii, která se zdála být pro otce chemika příhodnou živností. Karel Klíč také přiměl otce k přesídlení do Brna, kde byla v tomto oboru menší konkurence než v Praze. Ateliér s názvem Rafael si zakládají v Novoveselské ulici. Prosperitě ateliéru v počátcích pomohla přítomnost pruských vojáků v Brně roku 1866, kteří se s oblibou nechávali fotografovat v upomínku na válečné tažení. Otec Klíč tedy konečně nalezá ve svých pětapadesáti letech pevnou existenci a Karel Václav Klíč se živnostenskou fotografií přestává zabývat a roku 1867 odjíždí do Vídně a do Budapešti,

kde působí jako kreslíř a karikaturista. A později své úsilí zaměřil na vynalézání nových reprodukčních technik. Otec sám vedl ateliér až do roku 1895, kdy přešel na jeho syny Otakara a Jaroslava. V dobách největšího rozmachu měl ateliér filiálky v Kroměříži, Prostějově, Vyškově a Rosicích.[64]

Právě bratři Otakar a Jaroslav Klíčové podali počátkem léta roku 1906 proti Bohumile Bloudilové protest kvůli neoprávněnému užívání názvu Rafael, který mají právě oni již dříve zapsaný v obchodním rejstříku. V září rozhodla Obchodní a živnostenská komora v Praze v neprospěch Bloudilové. Ta proto změnila název ateliéru Rafael na Rafaela; úřady nejprve považovaly změnu za příliš nepatrnou, ale po odvolání Bloudilové (kde mimo jiné poukazuje na to, že nejde o konkurující si firmy) bylo užívání názvu Rafaela Bohumile Bloudilové povoleno.[65] Často také používala pouze svého jména.

Na rozdíl od svého bývalého zaměstnavatele Františka Krátkého, podnikavého muže, který neopomněl využít všech příležitostí k rozšíření nebo zviditelnění své firmy, byla Bohumila Bloudilová v tomto směru spíše zdrženlivá. Pouze roku 1910 prezentovala svou firmu na výstavě živnostensko-průmyslových výrobků v Kolíně, ale vzhledem k účasti téměř všech kolínských firem nešlo o nijak výjimečnou reklamu.[66] Snad by se dalo i říci, že tato dáma neměla zapotřebí velké reklamy. V jejím ateliéru se kromě běžných zákazníků nechávala portrétovat řada osobností politického, kulturního a podnikatelského života v Kolíně. Společenské postavení Bohumily Bloudilové nebylo nikterak zanedbatelné. Od roku 1910 byla majitelkou domu Na hradbě Přemysla Otakara II., který počátkem tohoto roku koupila od paní Mandelíkové.[67] Je nasnadě, že také díky své společensko-politické činnosti neměla o klientelu ve svém ateliéru nouzi.

Fotografická produkce Bohumily Bloudilové, to jsou především ateliérové portrétní snímky. Na běžných zakázkových snímcích používala jako rekvizit obyčejného zařízení, snímky tak působí klidně a přirozeně. Pokud použila malované pozadí, tak velmi nenásilně tak, že neubírá pozornost portrétované osobě. I na těchto běžných podobenkách, které tvořily převážnou část ateliérové produkce, je velmi dobře patrný vkus Bohumily Bloudilové i dobová elegance. Vedle toho ovšem vytvářela na zakázku i velice zajímavé portréty, které dokazují její fotografické nadání a především výjimečný cit pro světlo. Se světlem zacházela velmi promyšleně. Krásnou ukázkou je například portrét

modistky slečny Růženy Langráfové[68] či podobenka Bohumila Zaligra. V ateliéru Bohumily Bloudilové vznikla také podobizna kolínského starosty JUDr. Alfréda Jelínka. Srovnáme-li ji s jinou dochovanou Jelínkovou podobiznou stejného výrazu i postoje, vytvořenou v předním pražském Langhansově salonu, a to i v přibližně stejné době, zaujme nás okamžitě světelně mnohem zajímavější portrét vytvořený Bloudilovou. Nezvykle moderně působí portrét neznámého muže zachovaný v pozůstalosti Josefa Sudka. Tato intimní momentka snad dává tušit, že fotografie nebyla pro Bohumilu Bloudilovou jen pouhou profesí, ale i skutečným zájmem.

V Kolíně spadali fotografové do živnostenského společenstva číslo IV,[69] kde byli evidováni také například knihaři, malíři pokojů, řezbáři, knihtiskaři, ale také dlaždiči, cementáři a pokrývači spolu s dalšími živnostmi. Nebylo možné provozovat živnost a nebýt v některém ze živnostenských společenstev. Podle zákona bylo členství v živnostenském společenstvu pro každého, kdo provozoval nějakou živnost, povinné. Dobrovolné bylo pouze pro toho, kdo provozoval příslušnou živnost „po továrnicku". Na rozdíl od cechů, které existovaly až do roku 1860, nebyl společenstvy regulován počet živností. Živnostenská společenstva byla tvořena stejnými nebo příbuznými živnostmi a jejich účelem bylo, podobně jako u cechů, hájení řemeslnických zájmů. Nařízení o živnostenských společenstvech bylo obsaženo v živnostenském řádu z prosince 1859, který vstoupil v platnost od 1. 5. 1860 a rozlišoval živnosti na svobodné a koncesované. Svobodné živnosti se mohly provozovat po ohlášení, k provozování živnosti koncesované bylo potřeba povolení příslušných úřadů. Fotografie spadala do svobodných živností a k jejímu provozování stačilo pouze ohlášení na příslušném úřadě (v tomto případě na c. k. okresním hejtmanství). Zajímavé je, že velmi příbuzná řemesla jako měditiskařství, knihtiskařství, kamenotiskařství a vůbec živnosti „ježto se zanášejí mnohonásobením prací literárních nebo uměleckých způsobem mechanickým nebo chemickým, nebo které v těchto pracech obchod vedou", spadaly na rozdíl od fotografie do živností koncesovaných. V posledních dvou desetiletích se začaly stále častěji objevovat požadavky profesionálních fotografů na změnu zákona, který nebránil tomu, aby se fotografií živili lidé v tomto oboru nevzdělaní, poskytující často nekvalitní služby,

které potom celkově snižovaly úroveň portrétní fotografie. Dvanáctého listopadu roku 1911 byla nařízením říšského zákoníku číslo 226 prohlášena portrétní fotografie za řemeslnou. Po tomto datu bylo třeba k získání povolení k provozování portrétního ateliéru prokázat svou způsobilost buď doklady o vyučení a tříleté praxi, nebo vysvědčením z c. k. grafického učebního a pokusného ústavu ve Vídni. Zkoušky učňů probíhaly obvykle v některém z významných pražských ateliérů, například u F. Fiedlera, Langhanse či Neumana. Komise posuzovala adeptovy schopnosti v retuši a operátorství, zkoušky byly dvojí - učňovské a tovaryšské. Ze zákona nesměli mít živnostníci, kteří neměli pomocníků, více než tři učně. Mít více učňů nežli pomocníků bylo nepřípustné, obvykle se na jednoho učně počítalo se třemi pomocníky. V souvislostmi se změnami roku 1911 přešla fotografická živnost v Kolíně pod Společenstvo fotografů pro obvod obchodní a živnostenské komory v Praze.[70]

Bohumila Bloudilová byla jako portrétní fotografka nejprve členkou živnostenského společenstva číslo IV, její podpis je dochován na oběžnících s pozvánkou na valnou hromadu. Zajímavým pramenem jsou dochované knihy učňů, a to jak Živnostenského společenstva číslo IV v Kolíně (od roku 1895), tak, pro období po roce 1911, Společenstva fotografů pro obvod obchodní a živnostenské komory v Praze. Bohumilu Bloudilovou zde bohužel nenalezneme, do učení nastoupila před rokem 1895, pravděpodobně v roce 1894. Ale máme zde doložené její učně. Hned krátce po založení své firmy 9. července 1906 přijala za učně čtrnáctiletého Františka Krajíčka. Když se ten po třech letech vyučil, přijala 15. srpna 1909 Pavla Novotného, který vstoupil do učení také tradičně ve čtrnácti letech. Pavel Novotný svou tovaryšskou zkoušku složil v prosinci 1913 už pod živnostenským společenstvem fotografů. Dalším učněm Bohumily Bloudilové byl Adalbert Křížek (narozen 15. 11. 1897). Do učení vstoupil 1. srpna 1911, je možné, že Křížkovi v té době stále ještě žili právě v domě Na hradbě Přemysla Otakara II., kde jsou doloženi při sčítání lidu roku 1900. V učení strávil čtyři roky, vyučil se 20. 7. 1915.[71] Další učeň Josef Ducháč (narozen 7. 10. 1900) vstoupil k Bohumile Bloudilové 1. 8. 1915, po třech letech učení se přihlásil k učňovské zkoušce, která se konala ve fotografickém závodě pana Fiedlera 13. 8. 1918, zkušebními komisaři panem Jelínkem (starostou společenstva fotografů), Fiedlerem a Janem Čánským, byl shledán

obstojným retušérem a dobrým operatérem. Pavel Černohlávek (narozen 17. 8. 1904) se u Bloudilové učil od 15. 7. 1918 a zkoušky absolvoval v ateliéru Státní grafické školy v Praze 5. 7. 1921; Černohlávek pracoval potom u Bloudilové jako pomocník. Posledním doloženým učněm je Otakar Novotný (narozen 21. 8. 1907). Do učení vstoupil k prvnímu srpnu 1921.

Bohumila Bloudilová přestala provozovat fotografickou živnost k 1. 7. 1932.[72] Ateliér po Bohumile Bloudilové převzal k témuž datu Otokar Kruntorád (1908 - 1968),[73] v adresáři z roku 1937 je již uvedeno nové sídlo firmy v čp. 64/I taktéž v Rubešově ulici. Roku 1950 vstoupil O. Kruntorád spolu s Jiřím Krátkým a Josefem Zelenkou do družstva fotografů Fotografie. Roku 1952 přešel v rámci „zdravé socialistické soutěživosti" se svou živností do komunálního podniku města Kolína, dva roky byl jediným zaměstnancem Fotozávodu, potom přestal komunální podnik fotografii provozovat a Otokar Kruntorád požádal o opětovné vydání živnostenského listu, ve své žádosti se odvolal až ke kanceláři prezidenta republiky a živnost mu byla skutečně obnovena. Provozoval ji však pouze do října roku 1958, kdy mu bylo povolení odebráno.[74] Tím končí řada majitelů tohoto kolínského ateliéru.

U Bohumily Bloudilové bývá nejčastěji zmiňována její příbuznost s Josefem Sudkem,[75] který však o své sestřenici nikdy nemluvil. Nikdy se také nezmínil o možném vlivu, který na jeho fotografické začátky měly snad právě návštěvy v jejím ateliéru. S fotografií se zde setkával už od dětského věku. Sudkovi žili před svým příchodem do Kolína v nedalekých Nových Dvorech, rodiny se navštěvovaly a příbuzní se samozřejmě nechávali v podniku Bohumily Bloudilové fotografovat. Matka Josefa Sudka Johana se do Kolína přistěhovala někdy v letech 1910 či 1911, a to ke své nevlastní sestře Sidonii, provdané za Josefa Veselého. V jejich hotelu a restaurantu pomáhala až do roku 1915, kdy Sidonie Veselá zemřela. Potom se přestěhovala do Dolní ulice čp. 126, kde žila až do své smrti. Domek v Nových Dvorech, který patřil Josefu Sudkovi, matka pronajímala.

Sudek začal se svými prvními fotografickými pokusy už v době svého učení na knihaře. Z tohoto období zůstaly zachovány jeho autoportréty. V této době také nastupuje k sestřenici „Míle". do ateliéru Sudkova mladší sestra Božena, nebyla zde však na vyučenou, ale jako pomocnice a retušérka. Oficiálním učněm byl v této době pouze Bert Křížek, který je také veden v knize učňů Společenstva fotografů v Praze. Po třech letech, v červnu 1914, obdržela Božena Sudková vysvědčení na odchodnou, ve kterém Bloudilová chválí především její retušérskou zručnost. Božena Sudková neměla v tomto směru nikdy žádné ambice a dodnes je její působení ve fotografickém oboru pro mnoho lidí překvapením. Anna Fárová ve své knize o Josefu Sudkovi uvádí myšlenku Boženy Sudkové o tom, že její zaměstnání ve fotografickém ateliéru bylo jen prozřetelností, řízením osudu, který už tenkrát věděl, že Josef Sudek ztratí ruku a bude potřebovat oddaného pomocníka. Sudek oficiálně zaměstnával svou sestru jako sekretářku, ale pomáhala mu s retuší i jinými fotografickými pracemi. Od třicátých let pobývala Božena Sudková v Praze, ale do Kolína za svou matkou zajížděla. Zachovala se korespondence Boženy Sudkové a Bloudilových, která dokládá jejich stálé styky. Když se Božena spolu se svou tetou Annou Bloudilovou staly spolumajitelkami domu čp. 64, dědictví po Františce Martincové, byla to právě Bohumila, která absolvovala veškerá jednání s úřady. Zde se dobře projevila její praktická povaha. Božena také zplnomocňovala Bohumilu k vyřizování finančních záležitostí. Tato holá fakta zůstala zachována díky svému poloúřednímu charakteru a o skutečných vztazích vypovídají pouze nepřímo, ale i z nich lze usuzovat na úzké rodinné kontakty, které nebyly nikdy přerušeny.

Poznámky

1. Základní údaje o životě Teuchtnera - František Straka: Starý židovský hřbitov v Kolíně. Věstník Klubu čsl. turistů – odbor Kolín – Vlastivědný sborník středního Polabí; roč. XIV (1937), č. 9 - 12, s. 118.
2. V matrice oddaných Židovské náboženské obce v Kolíně (viz poznámka č. 3) je při svatbě II. Teuchtnera v roce 1851 uveden jeho věk 29 let (tedy rok narození asi 1822), stejně tak v materiálech ve věci pozůstalosti (Státní okresní archiv Kolín /dále SOkA Kolín/, fond Okresní soud Kolín, sign. 1886/IV/85) je při jeho úmrtí v březnu 1866 uveden věk 45 let (tedy rok narození asi 1821 či 1822). Na náhrobku je však uveden věk 42 let (tedy rok narození asi 1824).
3. SOkA Kolín, fond Archiv města Kolín (dále AM Kolín), bez inv. č. – duplikáty židovských matrik 1820 – 1859 - Matrika oddaných Židovské náboženské obce v Kolíně 1851.
4. SOkA Kolín, fond Okresní úřad Kolín (dále OÚ Kolín), inv. č. 497 – Elench oddělení 11 (spisová manipulace 1855 – 1868); spisy nedochovány.
5. SOkA Kolín, fond OÚ Kolín, spis. man. 1855 – 1868, inv. č. 668, sign. 11/38/718.
6. Jaroslav Pejša: P. Fulgenc Kopřiva. Archivní prameny Kolínska 1993, Kolín 1994, s. 41- 47.
7. SOkA Kolín, fond Sbírka fotografií, bez inv. č. (kopie fotografie pořízená v roce 1940 Jiřím Krátkým).
8. SOkA Kolín, fond AM Kolín, bez inv. č. – Kniha úmrtí 1862 – 1869.
9. SOkA Kolín, fond AM Kolín, bez inv. č. – Sčítací operáty 1869.
10. Byť nevíme přesně, kdy živnost přebírá, Straka uvádí, že po smrti Teuchnera vedla fotografickou živnost po určitou dobu jeho vdova Regina s pomocí švagra Salamona, můžeme se domnívat, že se tak stalo již v roce 1866. Tehdy opouští Veverka svůj pražský ateliér a také tento rok udal při sčítání lidu v roce 1900 v rubrice „počátek nepřetržitého dobrovolného pobytu v obci místa sčítacího". K předchozímu pražskému působení – Pavel Scheufler: Pražské fotografické ateliéry 1839 – 1918. I – 1839 – 1889. Acta musei pragensis 87, Praha 1987.
11. Originál snímku náměstí – SOkA Kolín, fond Osobní fond J. a L. Kamarýtové – nesignováno. Snímek mlýna znám pouze z pozdější reprodukce.

12. Fotografie chrámu sv. Bartoloměje v Kolíně od Andrease Grolla byla představena na výstavě První fotograf Prahy, kterou uspořádalo Uměleckoprůmyslové muzeum v Galerii Josefa Sudka v Praze počátkem roku 1997; blíže –kra-: Poprvé u fotografa. Výstava nejstarších fotografií Prahy v Galerii Josefa Sudka. Večerník Praha, 5. března 1997.
13. SOkA Kolín, fond Tělocvičná jednota Sokol Kolín, inv. č. 54 – Matrika členů 1862 – 1881.
14. Regionální muzeum v Kolíně (dále RMK), fond Ochotnické spolky.
15. SOkA Kolín, fond Arciděkanský úřad Kolín (dále AÚ Kolín), bez inv. č. – Protokol snoubenců 1867 – 1874.
16. František Straka: Vzpomínky na bývalé ochotníky a herce. Divadlo v Kolíně – Památník vydaný Divadelním družstvem, spolkem pro postavení divadla v Kolíně, Kolín 1939, s. 29.
17. SOkA Kolín, fond AM Kolín, bez inv. č. – Hřbitovní deník 1918.
18. Pavel Scheufler: Pražské fotografické ateliéry 1839 – 1918. I – 1839 – 1889. Acta musei pragensis 87, Praha 1987.
19. SOkA Kolín, fond AÚ Kolín, bez inv. č. – Snubní protokol 1876 – 1878.
20. SOkA Kolín, fond OÚ Kolín, inv. č. 73 – Rejstřík živností svobodných a řemeslných 1866 – 1903 – č. 31/1878. Je možné, že mohl v Kolíně působit už i krátce před tímto datem. Straka připisuje Pinkasovi fotografii kolínských ochotníků datovanou 19. dubna 1877.
21. Jan a Ladislav Kamarýtovi: Z dějin fotografie v Kolíně, katalog vydaný k 0. ročníku festivalu Funkeho Kolín 1993; Jan a Ladislav Kamarýtovi: Zmizelý Kolín, vydáno roku 1998 nákladem Ladislava Kamarýta; Pavel Scheufler: František Krátký, fotograf v Království českém, rukopis v tisku.
22. RMK, sbírka fotografií. Jelikož se jedná v mnoha případech o nejstarší fotografie daných míst, bylo by vhodné je na tomto místě uvést: Český Šternberk – hrad (okr. Benešov), Hořepník (okr. Pelhřimov), Jankov (okr. Benešov), Kamenice nad Lipou 2x (okr. Pelhřimov), Kladruby nad Labem (okr. Pardubice), Kounice (okr. Nymburk), Krásná Hora nad Vltavou – šachta Jindřiška (okr. Příbram), Ledeč

nad Sázavou 2x (okr. Havlíčkův Brod), Lhotka – zámek (blíže neurčeno), Louňovice pod Blaníkem (okr. Benešov), Mladá Vožice (okr. Tábor), Pacov 2x (okr. Pelhřimov), Pečky 2x (okr. Kolín), Rataje nad Sázavou (okr. Kutná Hora), Sázava (okr. Kutná Hora), Soutice (okr. Benešov), Staré Mitrovice – zámek 2x (osada obce Přestavlky, okr. Benešov), Světlá nad Sázavou – brusírna skla 2x (okr. Havlíčkův Brod), Tvoršovice – zámek (okr. Benešov), Vlašim (okr. Benešov), Vlašim – hrobka Auerspergů 2x (okr. Benešov), Vysoký Chlumec – hrad 2x (okr. Příbram), Záboří nad Labem 2x (okr. Kutná Hora), Zruč nad Sázavou 2x (okr. Kutná Hora), Zvěstov - zámek (okr. Benešov).

23. Zuzana Miškovská, Jaroslav Pejša: Dějiny kolínského Sokola. Praha 1994.
Rudolf Skopec: Fotografické vizitky, Fotografie č. 10, roč. 1971.
24. Antonín Pinkas je pohřben na centrálním hřbitově v Kolíně, hrob zdobí jeho kolorovaný autoportrét.
25. SOkA Kolín, fond AÚ Kolín, bez inv. č. – Protokol snoubenců 1883 –1886.
26. SOkA Kolín, fond OÚ Kolín, inv. č. 73 – Rejstřík živností svobodných a řemeslných 1866 – 1903 – č. 76/1889.
27. František Straka: Vybledlé obrázky z Kolína před padesáti lety, Věstník Klubu československých turistů odbor Kolín, roč. XVI (1937), č. 3 – 12.
28. SOkA Kolín, fond AÚ Kolín, bez inv. č. – Protokol snoubenců 1890 –1894.
29. SOkA Kolín, fond Okresní soud Kolín, sign. IV/459/1895-99.
30. SOkA Kolín, fond Tělocvičná jednota Sokol Kolín, inv. č. 55 – Matrika členů 1884 – 1893.
31. RMK, fond Pozůstalost Lady Prágrové, bez inv. č.
32. SOkA Kolín, fond OÚ Kolín, spis. man. 1869 – 1900, inv. č. 708, sign. 11/35/107; inv. č. 73 – Rejstřík živností svobodných a řemeslných 1866 – 1903 – č. 98/1896.
33. Labské proudy, roč. I., č. 16 – 30. 5. 1896.
34. Státní oblastní archiv v Třeboni (dále SOA Třeboň), Matrika narozených římsko-katolického farního úřadu České Budějovice, svazek č. 4 z let 1785 – 1901 pro obec České Vrbné, s. 98, pořadové číslo není uvedeno.

35. Státní oblastní archiv v Praze (dále SOA Praha), fond Sbírka matrik, inv. č. 63 – Matrika narozených římskokatolického farního úřadu Kolín – Jan Bloudil, narozen 11. 11. 1872.
36. SOA Třeboň, Matrika narozených římskokatolického farního úřadu České Budějovice, svazek č. 4 z let 1785 – 1901 pro obec České Vrbné, s. 95, pořadové číslo není uvedeno - Marie Bloudilová, narozená 14. 8. 1874.
37. SOA Praha, fond Sbírka matrik, inv. č. 70 - Matrika oddaných římskokatolického farního úřadu Kolín.
38. SOA Třeboň, Matrika narozených římskokatolického farního úřadu České Budějovice, svazek č. 4 z let 1785 – 1901 pro obec České Vrbné, s. 100, pořadové číslo není uvedeno - Vojtěch Bloudil, narozen 24. 5. 1877, zemřel 21. 10. 1877.
39. SOA Praha, fond Sbírka matrik, inv. č. 21 - Matrika narozených římskokatolického farního úřadu Pravonín – Emil Bloudil, narozen 2. 9. 1878.
40. SOA Praha, fond Sbírka matrik, inv. č. 21 – Matrika narozených římskokatolického farního úřadu Pravonín – Božena Bloudilová, narozená 25. 2. 1880.
41. SOkA Kolín, fond Školy v Kolíně (Měšťanská škola chlapecká), bez inv. č. – Výkaz návštěvy a prospěchu žáků I., II. a III. třídy školy měšťanské (chlapecké) v Kolíně - školní rok 1889 – 90 (I. třída A); Výkaz návštěvy a prospěchu žáků I., II. a III. třídy školy měšťanské (chlapecké) v Kolíně - školní rok 1890 – 91 (opakuje I. třídu A); Seznam (výkaz) žáků měšťanské školy chlapecké 1891 – 92 (II. třída – 15. 7. 1892 propuštěn).
42. SOkA Kolín, fond AM Kolín, bez inv. č. – Pohřební deník 1927 (zápis o pohřbu Emila Bloudila, s udáním jeho základních osobních údajů); Hlas demokracie z 1. října 1927, č. 39 – oznámení o úmrtí.
43. SOA Praha, fond Sbírka matrik, inv. č. 21 - Matrika narozených římskokatolického farního úřadu Pravonín – Bohumil Bloudil, narozen 24. 10. 1882.
44. Městský úřad Mariánské Lázně, správní odbor – evidence obyvatelstva.
45. SOA Praha, fond Sbírka matrik, inv. č. 72 - Matrika zemřelých římskokatolického farního úřadu Kolín - Jan Bloudil, zemřel 15. 4. 1883.

46. Bližší údaje o dni a místě úmrtí se nepodařilo zjistit, na náhrobku rodiny Bloudilových na centrálním hřbitově v Kolíně (Hr. 328) je uveden pouze rok úmrtí 1883, v matrice zemřelých římskokatolického děkanského úřadu v Kolíně, v zápise o úmrtí jeho syna (k 15. dubnu 1883) je zapsán pravděpodobně ještě jako živý, v notářském zápisu z 25. dubna 1883 (SOkA Kolín, fond Notář Hájek, Kolín – č. 24116) je Anna Bloudilová uváděna již jako vdova.
47. SOkA Kolín, fond OÚ Kolín, spis. man. 1869 – 1900, inv. č. 708, sign. 11/30/229.
48. SOkA Kolín, fond Školy v Kolíně (Měšťanská škola dívčí), bez inv. č. – Výkaz návštěvy a prospěchu žákyň I. A třídy školy měšťanské (dívčí) v Kolíně - školní rok 1886 – 87; Výkaz návštěvy a prospěchu žákyň odd. A třídy druhé školy měšťanské (dívčí) v Kolíně – školní rok 1887 – 88; Výkaz návštěvy a prospěchu žákyň III. třídy školy měšťanské dívčí v Kolíně – školní rok 1888 – 89.
49. SOkA Kolín, fond OÚ Kolín, inv. č. 1250, č. k. 1774.
50. Výroční zpráva Sokola Kolínského za rok 1912, přednesená na valné hromadě ve čtvrtek dne 13. února 1913. Nákladem Sokola Kolínského, Kolín 1913.
51. SOkA Kolín, fond OÚ Kolín, spis. man. 1937 – 1948, inv. č. 1038, sign. 4/2K-č/2.
52. SOkA Kolín, fond Divadelní družstvo v Kolíně, inv. č. 4 – Kniha členů 1883 – 1948.
53. Hlas Demokracie, roč. VII (XXV), č. 40 – 8. říjen 1927; Hlas Demokracie, roč. XI (XXIV.), č. 37 – 19. září 1931.
54. SOkA Kolín, fond AM Kolín, bez inv. č. – kniha cizinců.
55. Městský úřad Kolín, správní odbor – matrika.
56. Městský úřad Kolín, správní odbor – matrika.
57. Městský úřad Kolín, správní odbor – matrika.
58. Městský úřad Mariánské Lázně, správní odbor – evidence obyvatelstva.
59. Městský úřad Mariánské Lázně, správní odbor – evidence obyvatelstva.
60. SOkA Kolín, fond OÚ Kolín, spis. man. 1901 – 1912, inv. č. 734, sign. 11/30/297.
61. SOkA Kolín, fond OÚ Kolín, inv. č. 74 (75) – Rejstřík živností svobodných a řemeslných 1903 – 1911. V době, kdy si Bloudilová svůj ateliér založila, provozoval fotografickou živnost kromě ní a Františka Krátkého pravděpodobně ještě Josef Vejvoda. Někdy okolo přelomu století snad v Kolíně působil také Václav Pačes, švec,

který měl za sebou několikaletou živnost potulného fotografa. Se svým stanem objížděl především pražské pouti, často spolu s fotografem Nonemannem (od kterého se také, podle F. Straky, fotografovat naučil). Živnost ferrotypickou provozoval od roku 1883 a mezi členy Společenstva fotografů v Praze a okolí je doložen ještě v roce 1903. Straka uvádí, že si Pačes stavěl vždy na léto svůj stan v místech dnešních městských lázní; nejvíce zákazníků měl Pačes z nižších vrstev. O něco později, v roce 1912, jsou v celorepublikovém adresáři uváděni v Kolíně fotografové Bohumila Bloudilová, Jan Kubrt, František Tichý a Marie Mádlová, která bývá spojována s Krátkého firmou.

62. V pozemkové knize katastrální obce Kolínské – Kolín 12, 444 – 499, pod číslem knihovní vložky 483 je zapsán dům čís. 73b (po roce 1932 pouze 73), 74, 75 na Kutnohorském předměstí. Posloupnost majitelů je následující: Podle trhových smluv ze dne 26. června 1881, 27. června 1881, 5. července 1881 vkládá se právo vlastnické manželům Čeňku Heverovi na polovici a Louise (Aloisii) Heverové na polovici. Podle právního přiřknutí ze dne 7. července 1896 se právo vlastnické na polovici patřící Čeňku Heverovi vkládá na Louisu Heverovou. Podle trhové smlouvy ze dne 20. prosince 1905 vkládá se právo vlastnické manželům Bedřichu Mandelíkovi na polovici a Elle Mandelíkové na polovici. Podle smlouvy trhové ze dne 8. ledna 1910 vkládá se právo vlastnické Bohumile Bloudilové. Podle odevzdací listiny Okresního soudu v Kolíně ze dne 7. února 1947 vkládá se právo vlastnické Marii Bloudilové. Podle trhové smlouvy ze dne 14. ledna 1950 vkládá se právo vlastnické pro městskou obec Kolín. Podle výměru Místního národního výboru v Kolíně ze dne 14. října 1952 vkládá se vlastnické právo pro československý stát – Oblastní bytový komunální podnik v Kolíně. Poslední zápis v pozemkové knize je z roku 1963, kdy je zde poznámka, že dům byl zbořen. Čeněk (někdy psaný jako Vincenc) Hevera (zmíněn v předchozí kapitole v souvislosti s Antonínem Pinkasem) koupil společně se svou manželkou v roce 1881 tři samostatné domy čp. 73b, 74 a 75, ještě téhož roku je nechal zbourat a na jejich místě postavit nový dvoupatrový dům zvaný „Na hradbách Přemysla Otakara II.“, respektive „Na hradbě Přemysla Otakara II.“. Dům dál nesl všechna tři čísla popisná (někdy však bývalo používáno pouze číslo prvé - 73b).

63. SOkA Kolín, fond AM Kolín, bez inv. č. – podklady pro polohopisný plán města.
64. Autorský kolektiv pod vedením V. Kalaše: Karel Klíč vynálezce hlubotisku, Orbis, Praha 1957.
65. SOkA Kolín, fond OÚ Kolín, spis. man. 1901 – 1912, inv. č. 734, sign. 11/30/297.
66. Labské proudy. List strany státoprávně pokrokové, roč. XV, č. 21, Kolín 27. 5. 1910, s. 6.
67. viz poznámka 62
68. Bratr Růženy Langráfové Bohumil (narozen 23. 11. 1886) byl vyučeným fotografem. Pracoval například u Jana Koláře na Žižkově (21. 10. 1905 – 16. 6. 1906) nebo u Viléma Jansy (roku 1908 jako retušér). Bohumil Langráf si roku 1921 otevřel v Kolíně filiálku svého ateliéru v Klatovech. Archiv hlavního města Prahy, fond Společenstva fotografů, bez inv. č. - seznamy pomocníků.
69. SOkA Kolín, fond Živnostenské společenstvo č. 4 v Kolíně.
70. Archiv hlavního města Prahy, fond Společenstva fotografů.
71. Později provozoval ateliér v Jílovém u Prahy.
72. SOkA Kolín, fond OÚ Kolín, spis. man. 1924 – 1936, inv. č. 912, sign. 15/6B/1014.
73. SOkA Kolín, fond OÚ Kolín, spis. man. 1924 – 1936, inv. č. 912, sign. 15/6K/3389.
74. SOkA Kolín, fond ONV Kolín 1945 – 1950, sign. (zn.) 522, č. k. 105; fond ONV Kolín 1951 – 1954, sign. (zn.) 515.39, č. k . 153.
75. Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, fond Pozůstalost Josefa Sudka.

Státní oblastní archiv Praha, fond Sbírka matrik, Středočeský kraj 1573 – 1949 (1950)
Státní oblastní archiv Třeboň, fond Matriky Jihočeského kraje 1587 – 1900 (1950)
Archiv hlavního města Prahy, fond Společenstvo fotografů 1875 1952
Státní okresní archiv Kolín, fondy: Okresní úřad Kolín 1850 - 1948
Okresní národní výbor Kolín (1945) 1948 - 1990
Okresní soud Kolín 1850 – 1944 (1963)
Archiv města Kolín 1285 - 1945
Arciděkanský úřad Kolín 1678 - 1928
Školy Kolín 1872 - 1988
Živnostenské společenstvo č. 4 Kolín 1889 - 1948
Sokol - tělocvičná jednota Kolín 1862 – 1952 (1954)
Divadelní družstvo Kolín 1883 – 1949
Notářství Kolín 1852 - 1904
Osobní fond J. a L. Kamarýtové
Sbírka fotografií
Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze – fond Pozůstalost Josefa Sudka
Regionální muzeum v Kolíně – fondy: Ochotnické spolky
Pozůstalost L. Prágrové
Sbírka fotografií
Městský úřad Mariánské Lázně – správní odbor, evidence obyvatel
Městský úřad Kolín – správní odbor, matrika

Hlas demokracie, roč. VII (XXV), č. 40 – 8. 10. 1927
Hlas demokracie, roč. XV (XXIV), č. 39 – 19. 9. 1931
Labské proudy, roč. I, č. 16 – 30. 5. 1896
Labské proudy, roč. XV, č. 21 – 27. 5. 1910

autorský kolektiv: Karel Klíč vynálezce hlubotisku, Orbis, Praha 1957
autorský kolektiv: Encyklopedie českých a slovenských fotografů, ASCO, Praha 1993
Birgus Vladimír, Scheufler Pavel: Fotografie v Českých zemích 1839 – 1999, Praha 1999

Fárová Anna: Josef Sudek, Torst, Praha 1995

Kamarýtovi Jan a Ladislav: Vývoj kolínské fotografie. Katalog vydaný k 0. ročníku Fotografického festivalu Funkeho Kolín 1993

Kamarýtovi Jan a Ladislav: Zmizelý Kolín, L. Kamarýt, Kolín 1998

Pejša Jaroslav: P. Fulgenc Kopřiva, Archivní prameny Kolínska 1993, Kolín 1994

Miškovská Zuzana, Pejša Jaroslav: Dějiny kolínského Sokola, Praha 1994

Scheufler Pavel: Pražské fotografické ateliéry 1839 – 1918, Muzeum hlavního města Prahy, Praha 1987, 1989

Scheufler Pavel: První fotografie v Kolíně, Revue fotografie, č. 2, roč. 1990

Scheufler Pavel: František Krátký, fotograf v Království českém, rukopis v tisku

Skopec Rudolf: Fotografické vizitky, Fotografie, č. 10, roč. 1971

Straka František: Vybledlé obrázky z Kolína před padesáti lety, Věstník Klubu čsl. turistů – odbor Kolín, roč. XIV (1937), č. 3 – 12

Straka František: Starý židovský hřbitov v Kolíně, Věstník Klubu čsl. turistů – odbor Kolín, roč. XIV (1937), č. 9 – 12

Straka František: Vzpomínky na bývalé ochotníky a herce; Divadlo v Kolíně, Památník vydaný Divadelním družstvem, Kolín 1939

Josef Sudek
mlynář v Týnci n. L.
* 1821
+ 1872

Marie Hubertová
z truhlářské rodiny v Týnci n. L.
* 1830
+ 1894

Václav Svoboda
krejčí z Nových Dvorů,
později hostinský v Kolíně
* 28. 9. 1844
+ 11. 8. 1928

oddáni 3. 11. 1868

Cecílie Říhová
dcera Josefa Říhy, truhláře v Kolíně
* 14. 11. 1844
+ 24. 6. 1874

oddáni 31. 8. 1875

Barbora Tetřevová
* 19. 4. 1844
+ (?). 12. 1915

Josef Bloudil
sedlák (chalupník ?) v Sánech,

Anna Součková
z Ovčár okres Kolín

František Vojtěch Krátký
malíř a fotograf
* 11. 10. 1830 Sadská
+ 11. 5. 1907

Marie Šlechtová
* 13. 12. 1832

Františka Sudková
* 1859
+ 1934

František Martinec
řezník v Kolíně
* 1849
+ 1899

Václav Sudek
malíř pokojů v Kolíně
* 1866
+ 1. 4. 1896 na zápal plic

oddáni 9. 8. 1894

Johanna Svobodová
* 24. 5. 1869
+ 1953

Josefína Sudková
* 11. 4. 1895
+ 12. 4. 1895

Josef Sudek
* 17. 3. 1896 Kolín
+ 15. 9. 1976 Praha

Božena Sudková
* 16. 10. 1897 Nové Dvory
+ 1990

Anna Sudková
* 10. 3. 1853
+ 20. 12. 1940

oddáni 15. 2. 1873

Jan Bloudil
rodem ze Sán č. 51
* 1847
+ (?). 4. 1883

Jan Bloudil
* 11. 11. 1872 Kolín
+ 15. 4. 1883 Kolín

Marie Bloudilová
* 14. 8. 1874 České Vrbné
+ 18. 11. 1955 Kolín

Bohumila Bloudilová
* 19. 3. 1876 České Vrbné
+ 11. 8. 1946 Kolín

Vojtěch Bloudil
* 24. 5. 1877 České Vrbné
+ 21. 10. 1877 České Vrbné

Emil Bloudil
* 2. 9 1878 Pravonín
+ 29. 9. 1927 podolské sanatorium

1.

Isabela Bloudilová
* (?)
+ 1968 Mariánské Lázně

2.

Božena Bloudilová
* 25. 2. 1880 Pravonín
+ 10. 6. 1881 Pravonín

Bohumil Bloudil
* 22. 10. 1882 Pravonín
+ 27. 10. 1961 Dobřany

Sidonie Svobodová
* 11. 12. 1881 Nové Dvory
+ 30. 6. 1915 Kolín

oddáni 6. 10. 1904

Josef Veselý
majitel hotelu v Kolíně

Antonie Svobodová
* 11. 12. 1881 Nové Dvory
+ (?)

oddáni 12. 6. 1900

František Koláčný
vrchní soudní oficiál
* 16. 1. 1869 Týnec n. L.

Marie Koláčná provdaná Krátká
* 5. 12. 1907

FrantišekKrátký
fotograf
* 7. 9. 1851 Sadská
+ 20. 5. 1924 Kolín

oddáni 3. 10. 1898

Anna Pospíšilová
z Nových Dvorů
* 1878
+ 1959

Jiří Krátký
* 1901
+ 1969

Vilém Krátký
fotograf
* 1. 12. 1856

Emilie
* 6. 4. 1873

Ludmila Krátká
* 13. 10. 1895

Vilemína Krátká
* 2. 1. 1897

Na rodokmenu je patrná provázanost rodu Bloudilů, Sudků a Krátkých.

Posloupnost majitelů ateliéru, který roku 1906 převzala Bohumila Bloudilová

jméno	datum a místo narození a úmrtí	doba provozování ateliéru v Kolíně		sídlo ateliéru
Heinrich Teichtner	* 1822 Kubin v Uhrách + 18. 3.1866 Kolín	Od založení ateliéru 30.7.1863 do své smrti r.1866	3 roky	Karlovo nám. čp.76
Jindřich Veverka	* 8.3.1839 Praha + 11.3.1918 Kolín	Ateliér vedl od roku 1866 do 22.1.1878	11 let	Karlovo nám. čp.76
Antonín Pinkas	* 30.6.1851 Praha + 9.6.1883 Kolín	Ateliér převzal k 22.1.1878 a vedl ho do své smrti r.1883	4 a půl roku	Přestěhování ateliéru do ulice Na Pobřeží čp.68
Julius Domenegoni (prakticky vdova po A. Pinkasovi Marie Domenegoniová)	* 19.8.1859 + ? (Slaný ?) * 22.8.1855 Kolín + ? (Slaný ?)	Od června 1883 do počátku roku 1889	5 a půl roku	Na Pobřeží čp.68
Bohuslav Rafael	* 18.4.1861 Mladá Boleslav + ?	Ateliér převzal od paní Marie Domenegoniové k 5.2.1889 – ateliér převeden na otce v prosinci 1894	6 let	Na Pobřeží čp.68
Josef Rafael	* 1829 Mladá Boleslav + ?	V srpnu 1894 žádá o převedení ateliéru na své jméno, 5.12.1894 je převeden - do dubna 1896	1 a čtvrt roku	Na Pobřeží čp.68
František Guld	* 12.10.1872 Josefov + ?	7.4.1896 ohlásil živnost, ateliér otevřen k 1.6.1896 – prakticky do ?	?	Na Pobřeží čp.68
Bohumila Bloudilová	* 19.3.1876 České Vrbny + 11.8.1946 Kolín	Živnost opověděna 2.4.1906 – provozována do 1.7.1932	26 let	Rubešova čp.73b

Bohumila Bloudilová (repro SOkA Kolín)

Bohuslav Rafael – autoportrét v sokolském kroji, vizitka. (RMK)

Bohuslav Rafael – autoportrét na cvičitelské tablo kolínského Sokola. (SOkA Kolín)

Bohuslav Rafael – ukázky ateliérových portrétů, MUDr. Karel Černý a neznámá žena. (SOkA Kolín)

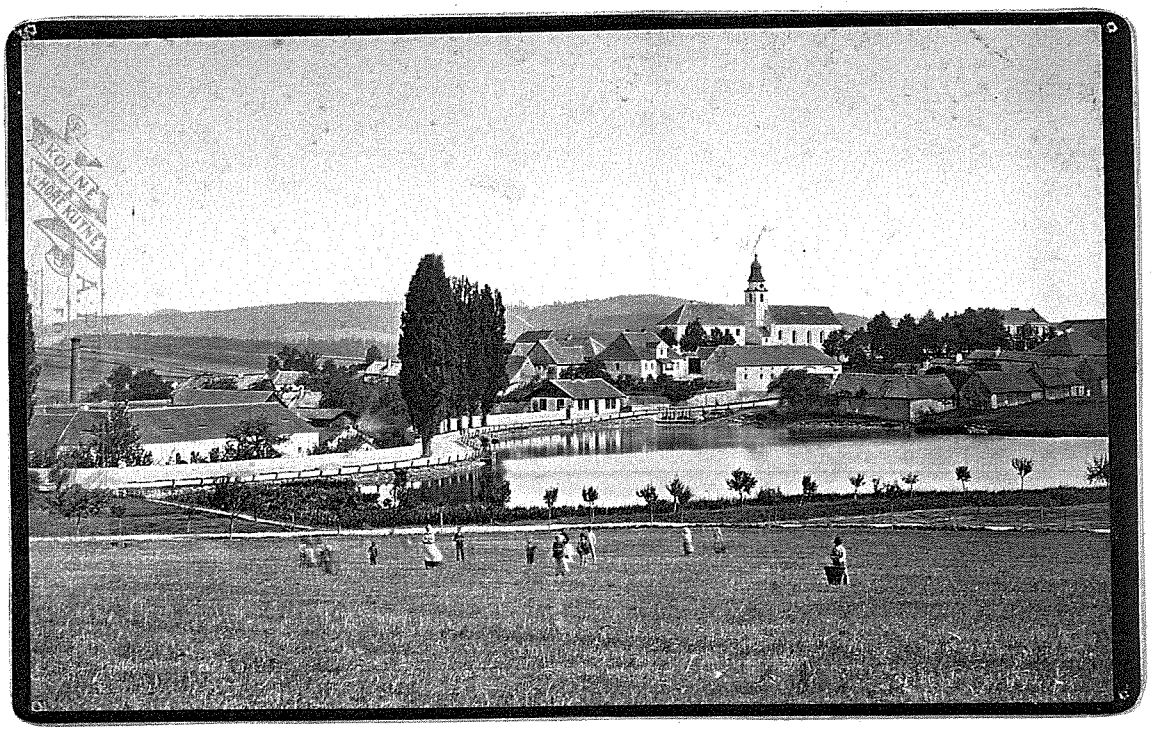

Antonín Pinkas – pohled na Jankov. (RMK)

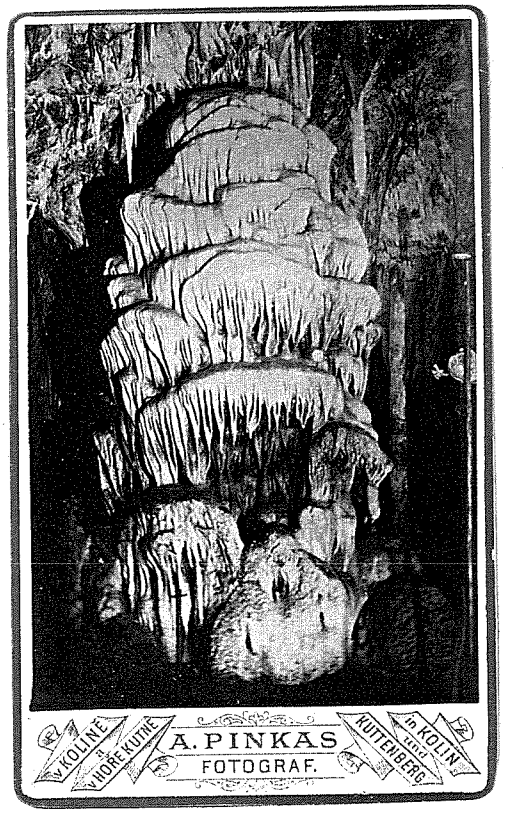

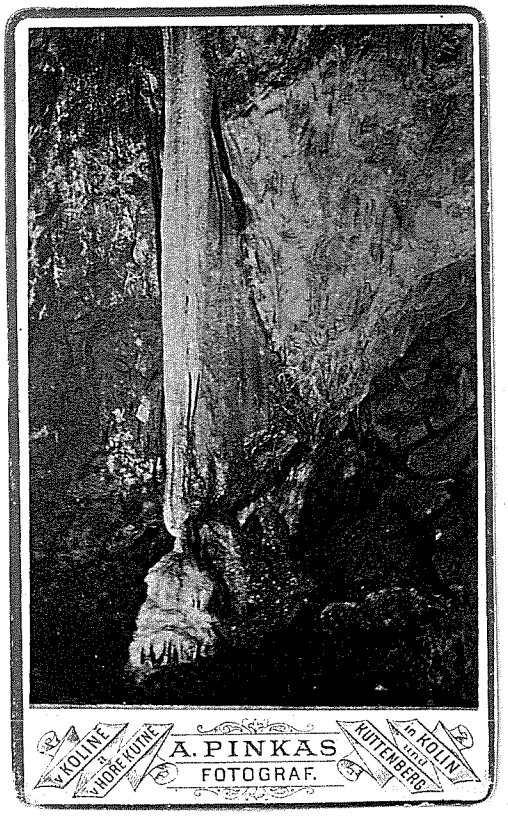

Antonín Pinkas – interiér Sloupských jeskyní, 1882. (RMK)

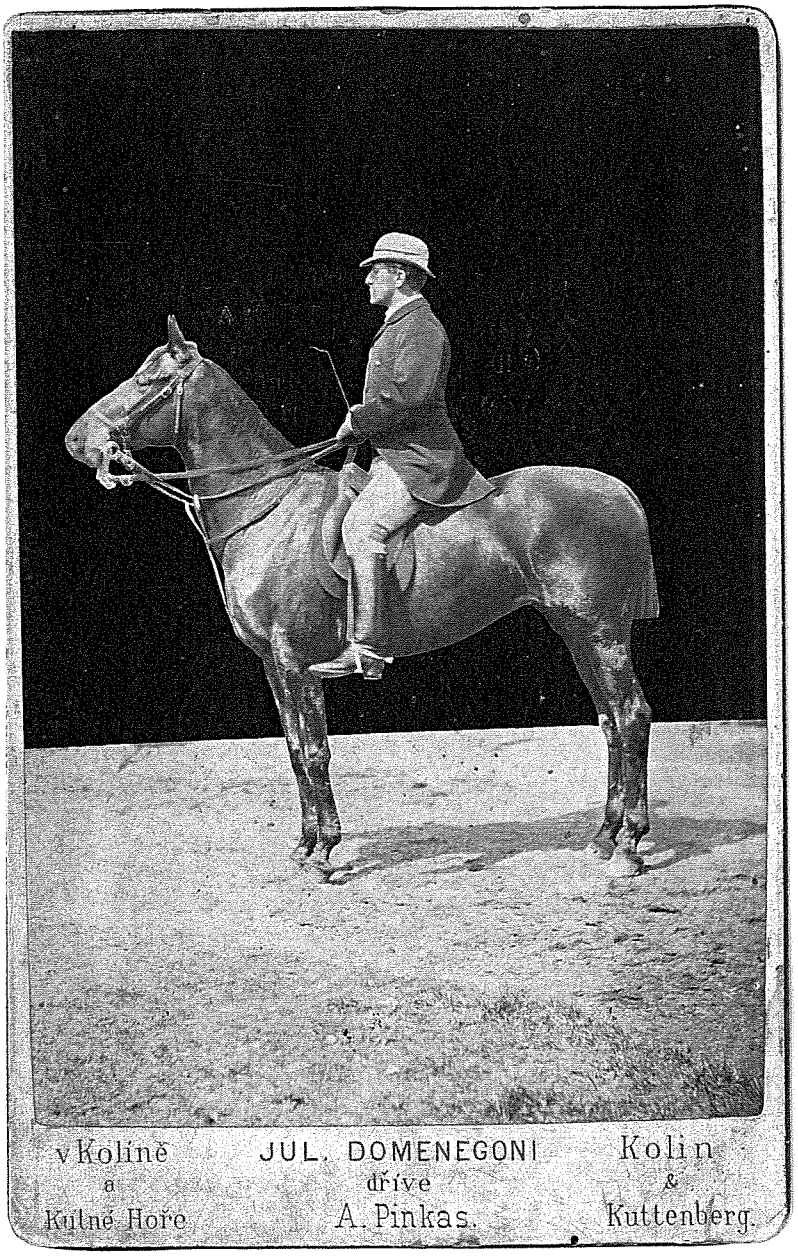

Julius Domenegoni – portrét slečny Luňákové, vizitka. (SOkA Kolín)

Julius Domenegoni – jezdecký portrét Václava Formánka. (SOkA Kolín)

Antonín Pinkas – autoportrét. (SOkA Kolín)

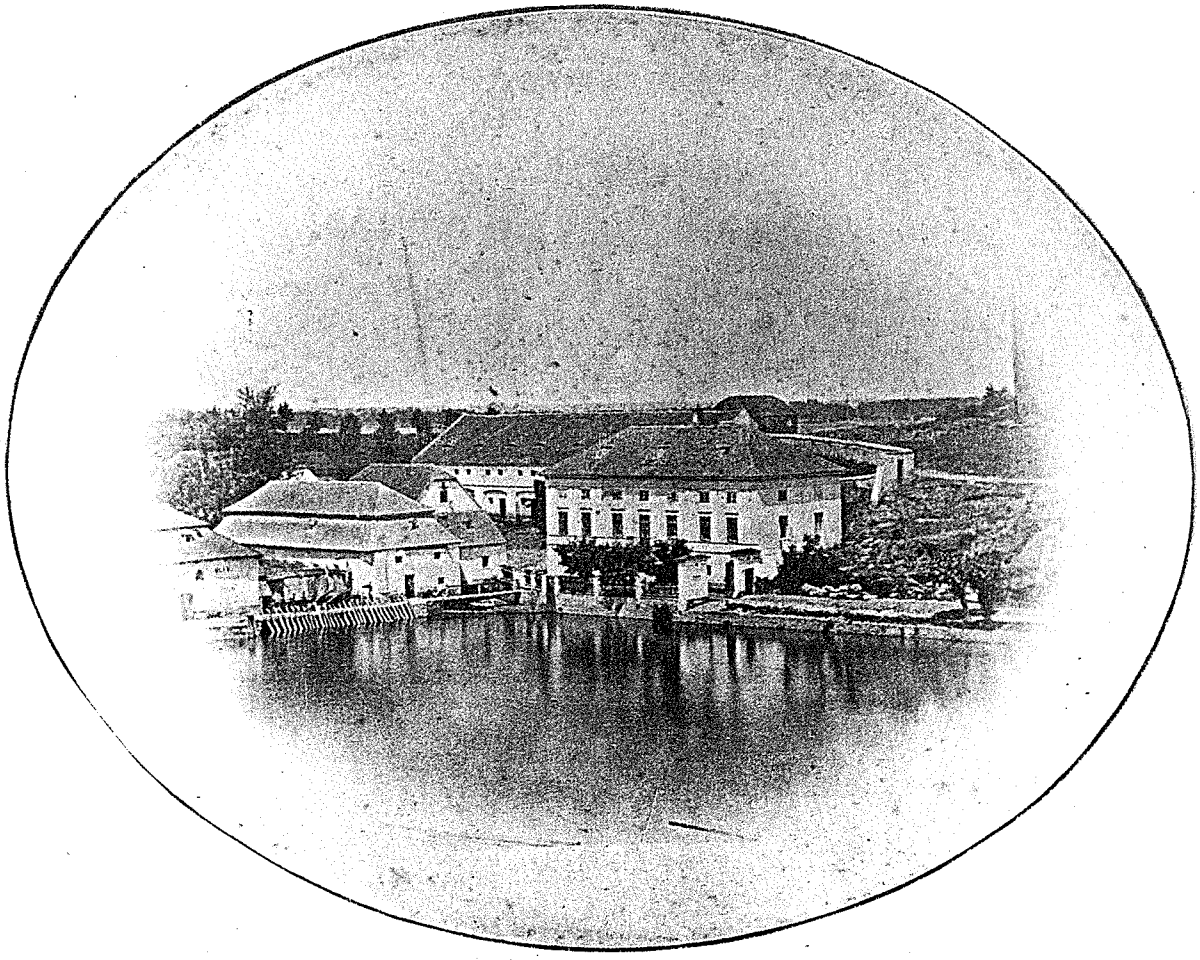

Jindřich Veverka (?), pohled na zálabský mlýn, před požárem r. 1868. (SOkA Kolín)

Kopie společné fotografie zakládajících členů akciového cukrovaru, pořízená roku 1940 Jiřím Krátkým. Původní snímek pochází s největší pravděpodobností z Teichtnerova ateliéru. Původní fotografie pochází z roku 1864 a zůstala zachována v zakládajícím kameni cukrovaru. (SOkA Kolín)

Heinrich Teichtner - portréty Anny a Františka Potůčkových, prarodičů fotografa J. Funkeho. (SOkA Kolín)

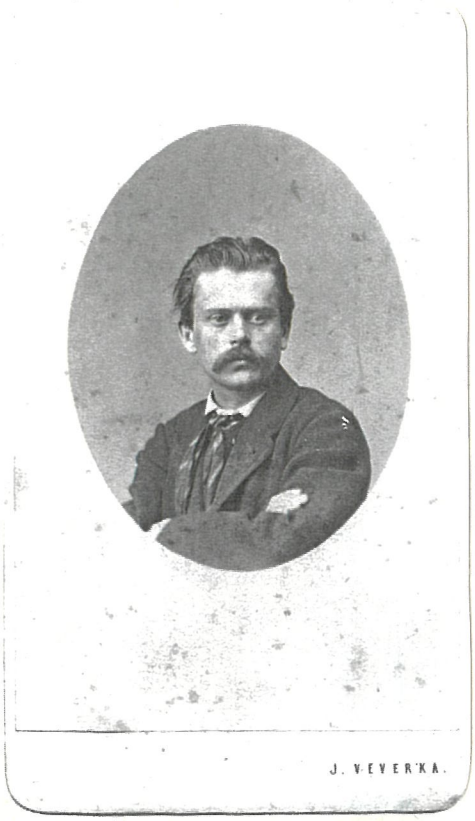

Jindřich Veverka - autoportrét. (RMK)

Jindřich Veverka v neznámé divadelní roli, autoportrét. (RMK)

Jindřich Veverka – ukázka z ateliérové tvorby. (SOkA Kolín)

Bohumila Bloudilová – ukázka z ateliérové tvorby. (SOkA Kolín)

Jan Kubrt (?) – snímek fotografovaný z Dolní ulice, dobře je vidět patrový dům čp. 73b a v zahradě tohoto domu fotografický ateliér Bohumily Bloudilové. Kolem r. 1907. (SOkA Kolín)

Jan Kubrt – snímek domu čp. 73b, Na hradbě Přemysla Otakara s vývěsní cedulí ateliéru, dvacátá léta 20. stol. (SOkA Kolín)

Bohumila Bloudilová – portrét modistky Růženy Langráfové; s jejím bratrem, fotografem Bohumilem Langráfem, se Bloudilová zřejmě dobře znala. (SOkA Kolín)

Bohumila Bloudilová – portrét Bohumila Zaligra. (SOkA Kolín)

Božena Sudková v ateliéru u Bohumily Bloudilové, 1913. (UmPM Praha)

Bohumila Bloudilová – Božena Sudková a Berta Křížek, 1911. (UmPM Praha)

Fotografická pohlednice zaslaná r. 1920 Františce Martincové, zleva Bohumila Anna a Marie Bloudilovy. (UmPM Praha)

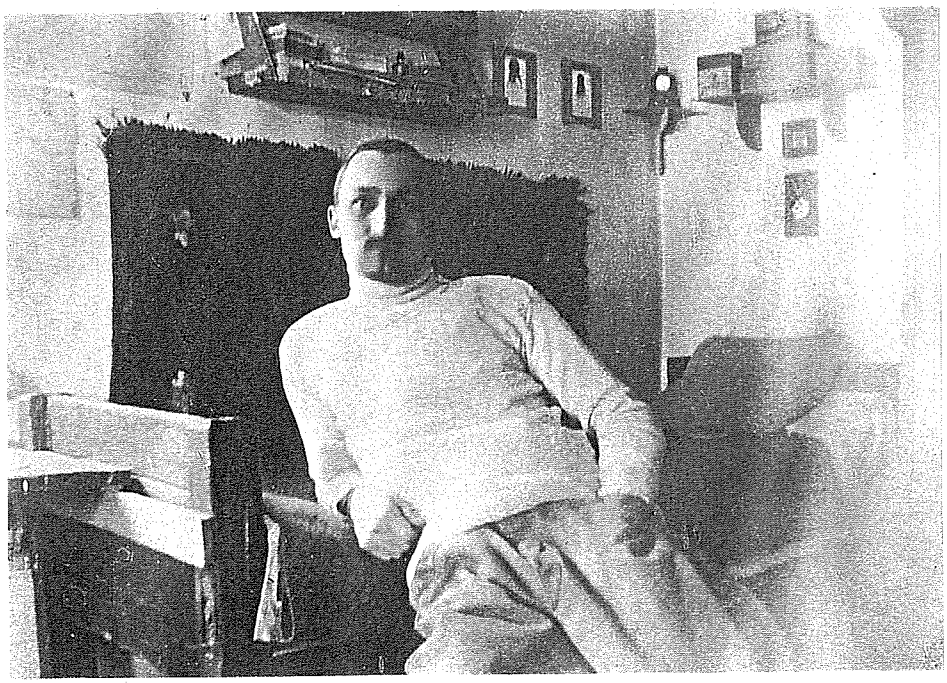

Bohumila Bloudilová – portrét neznámého muže. (UmPM Praha)